

PREDLOG
NUJNI POSTOPEK
EVA: 2020-1611-0067

ZAKON O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKEM INSTRUMENTU ZA ZAČASNO PODPORO ZMANJŠEVANJU TVEGANJ ZA BREZPOSELNOT V IZREDNIH RAZMERAH (SURE) PO IZBRUHU COVID-19

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Izbruh okužb zaradi nalezljive bolezni COVID-19 ob koncu leta 2019 na Kitajskem se je februarja 2020 razširil tudi na območje držav Evropske unije, že na začetku zlasti v države, na katere meji Republika Slovenija, v zadnjem času pa se virus močno razširja tudi v Republiki Sloveniji.

V Uradnem listu RS, št. 19/20 z dne 12. 3. 2020, z veljavnostjo dne 12. 3. 2020 ob 18.00, je objavljena Odredba o razglasitvi epidemije COVID-19 na območju Republike Slovenije. Razglasitvi epidemije bolezni COVID-19 so sledile objave različnih pravnih aktov za zajezitev COVID-19, ki v največji možni meri predstavljajo omejitev javnega življenja in javnega zbiranja ljudi na območju Republike Slovenije, s čimer nastajajo tudi izdatne posledice na področju gospodarstva, kmetijstva, gozdarstva, izpolnjevanja davčnih obveznosti, šibkejših družbenih skupin oziroma na vseh ravneh družbe.

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) že od začetka izbruha epidemije COVID-19 pozorno spremlja stanje tako na nacionalni kot tudi na evropski in globalni ravni. K obvladovanju stanja in dolgoročnemu zmanjševanju škodljivih posledic za gospodarstvo in prebivalstvo je vlada pristopila z dvostopenjskim sistemom:

- s takojšnjimi interventnimi ukrepi, ki jih je mogoče implementirati v kratkem časovnem obdobju in
- z oblikovanjem strateških ukrepov za pomoč prebivalstvu in gospodarstvu.

Že sprejeti interventni ukrepi za omilitev posledic epidemije COVID-19 so vsebovani v naslednjih zakonih:

- Zakonu o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditojemalcev;
- Zakonu o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju;
- Zakonu o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19);
- Zakonu o interventnih ukrepih na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane;
- Zakonu o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov;
- Zakonu o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljanke in gospodarstvo ter
- Zakonu o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19

V drugi fazi obvladovanju stanja in dolgoročnemu zmanjševanju škodljivih posledic epidemije COVID-19 se pristopa k oblikovanju strateških ukrepov za pomoč prebivalstvu in gospodarstvu. Zaradi epidemije COVID-19 se svetovne gospodarske razmere naglo zaostrejejo. Za evrsko območje prvi kazalniki že nakazujejo močan padec gospodarske aktivnosti in poslabšanje razmer na trgu dela, zelo negotovi so tudi obeti do konca leta 2020. Republika Slovenija se kot del evrskega območja že sooča z negativnimi posledicami, ki zahtevajo hitro ukrepanje za zaščito zlasti vitalnih delov njenega gospodarstva. Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj je v Oceni gospodarskih razmer z dne 23. 3. 2020 opozoril, da bodo gospodarske posledice epidemije COVID-19 občutne in da se bo bruto domači proizvod letos občutno zmanjšal. UMAR ocenjuje, da lahko pričakujemo več kot 5-odstotni padec bruto domačega proizvoda oziroma med -6 in -8 %. Po napovedih Banke Slovenije letos obstaja velika verjetnost močnejšega padca gospodarske aktivnosti, kot smo jo doživeli na začetku prejšnje svetovne gospodarske in finančne krize. Ocenjuje se namreč, da bi se BDP letos lahko skrčil celo med 6,2 % in 16,1 %, medtem ko je padec gospodarske aktivnosti v letu 2009 znašal 7,5 %.

Med strateškimi ukrepi za pomoč gospodarstvu so ključni ukrepi, ki bodo podjetjem omogočili oživitev njihove investicijske aktivnosti in s tem ohranitev delovnih mest. Neposredni ukrepi, ki omejujejo širitev epidemije COVID-19 kot so omejitve gibanja in potovanja, karantena, zaprtje javnih institucij in površin ter prepoved opravljanja storitev in prodaje blaga imajo oz. so imeli pomembne gospodarske učinke tako na strani ponudbe kot povpraševanja. Podjetja so morala omejiti svoje aktivnosti, nekatera so začasno zaprla svoja vrata, pojavljajo se izrazite težave v ponudbenih verigah (domačih in mednarodnih), težave se pojavljajo tudi pri zagotavljanju storitev.

Evropska komisija je predlagala vzpostavitev 100 milijard evrov težkega solidarnostnega instrumenta SURE, ki bo delavcem v državah članicah EU pomagal ohraniti dohodke, podjetjem pa preživeti. Financiral bo npr. sheme skrajšanega delovnega časa, ko delavci delajo manj časa, izgubljen dohodek pa delodajalcem vsaj delno povrne država. Komisija se je tudi zavzela za preusmeritev vseh razpoložljivih sredstev iz strukturnih skladov v odziv na izbruh epidemije COVID-19. Ta bo namreč močno prizadel vse sektorje evropskega gospodarstva. Instrument SURE bo zagotovil posojila v višini do 100 milijard evrov za države, ki jih potrebujejo za podporo prihodkov delavcev in pomoč podjetjem, da obdržijo zaposlene.

Posojila bodo temeljila na poroštvi, ki jih zagotovijo države članice, in bodo namenjena tja, kjer so najbolj potrebna. Izkoristile jih bodo lahko vse države članice, vendar bodo zlasti pomembna za najbolj prizadete države. Instrument SURE bo podpiral sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe za pomoč državam članicam pri ohranitvi delovnih mest ter zaposlenih in samozaposlenih pred odpuščanjem in izgubo dohodka. Podjetja bodo lahko začasno zmanjšala število delovnih ur ali začasno prekinila delo, hkrati pa od države prejela finančno podporo za neopravljeno delo. Samozaposlene osebe bodo prejele nadomestilo za trenutne izredne razmere.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga zakona so:

- ohranjanje delovnih mest in dejavnosti samozaposlenih;
- zmanjševanje nezaposlenosti in izpada dohodka samozaposlenih;
- zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev ter samozaposlenih;
- preprečiti hujšo gospodarsko škodo.

2.2 Načela

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

Namen predloga je z zagotavljanjem finančne pomoči EU v obliki začasnih posojil podpreti države članice, ki se soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami zaradi izrednih razmer, ki so posledica izbruha COVID-19, ter s tem izraziti evropsko solidarnost z močno prizadetimi državami članicami. Taka finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter ščiti delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem za brezposelnost in izgubo dohodka.

Taka podpora bi pomagala prizadetemu prebivalstvu, prispevala k hitri povrnitvi normalnih življenjskih razmer v prizadetih regijah in ublažila neposreden socialno-ekonomski učinek trenutne krize zaradi COVID-19.

2.3. Poglavitne rešitve

Nov instrument za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency – v nadaljnjem besedilu: instrument SURE), ki je bil predlagan Svetu EU, je dodaten začasen instrument, ki omogoča finančno pomoč EU v višini do 100 milijard EUR v obliki posojil Unije prizadetim državam članicam. Pogojna obveznost, ki izhaja iz teh posojil Unije, bo postala združljiva z omejitvami proračuna EU prek jamstev držav članic za proračun Unije, ki predstavljajo 25 % odobrenih posojil, ki jih vsaka država članica zagotovi v skladu s svojim deležem v skupnem bruto nacionalnem dohodku EU. Instrument SURE bo zagotavljal dodatno finančno pomoč poleg nacionalnih ukrepov in redne podpore v obliki nepovratnih sredstev za podobne namene v okviru Evropskega socialnega sklada.

Instrument SURE bi moral biti na voljo državam članicam, ki morajo mobilizirati znatna finančna sredstva za odpravljanje negativnih gospodarskih in socialnih posledic izbruha COVID-19 na svojem ozemlju. Njegova vzpostavitev je dodaten konkreten izraz solidarnosti Unije, pri čemer se države članice strinjajo, da si bodo prek Unije medsebojno pomagale z zagotavljanjem dodatnih finančnih sredstev v obliki posojil. Instrument SURE bo zagotavljal finančno pomoč državam članicam pri obravnavanju nenadnega povečanja javnofinančnih odhodkov za ohranjanje delovnih mest. Zlasti bo deloval kot druga raven zaščite, pri čemer bo podpiral sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe, da bi državam članicam pomagal zaščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem za brezposelnost in izgubo dohodka. Sheme skrajšanega delovnega časa so javni programi, ki podjetjem v gospodarskih težavah omogočajo, da začasno zmanjšajo število delovnih ur, njihovim zaposlenim pa zagotavljajo dohodkovno podporo za neopravljene ure. Podobne sheme obstajajo tudi za nadomestitev dohodka za samozaposlene v izrednih razmerah. Pogoje za določitev, kdaj lahko država članica izkoristi podporo v okviru tega instrumenta, bi bilo treba določiti glede na nenadno znatno povečanje dejanskih in morda tudi načrtovanih javnofinančnih odhodkov za ohranjanje zaposlenosti zaradi izbruha COVID-19, pri čemer bi morali biti ti odhodki neposredno povezani z uvajanjem ali razširitvijo oziroma podaljšanjem shem skrajšanega delovnega časa in drugih podobnih ukrepov, sprejetih v odziv na izbruh.

Instrument SURE bo v obliki sheme dajanja posojil, podprt pa bo s sistemom jamstev držav članic. Ta sistem bo Uniji omogočil, da:

1. poveča obseg posojil, ki jih lahko zagotovi instrument SURE državam članicam, ki v njegovem okviru zaprosijo za finančno pomoč, ter
2. zagotovi, da je pogojna obveznost Unije, ki izhaja iz instrumenta, združljiva z omejitvami proračuna Unije.

Da bi pristop služil svojemu namenu, morajo države članice Uniji zagotoviti verodostojna in nepreklicna jamstva na vpoklic v skladu s svojimi deleži v skupnem bruto nacionalnem dohodku Unije. Sistem jamstev bo preprečil potrebo po vnaprejšnjih gotovinskih prispevkih držav članic, hkrati pa bo zagotovil izboljšanje kreditne kakovosti, ki je potrebna za zagotavljanje visoke bonitetne ocene in zaščito sredstev iz proračuna Unije.

Poleg jamstev držav članic okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju;
- oblikovanje portfelja posojil, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in prekomerno izpostavljenost posameznim državam članicam, hkrati pa zagotavlja zadostna sredstva za države članice, ki najbolj potrebujejo pomoč, ter
- možnosti obnovitve dolga.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA TER DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Z uveljavitvijo zakona ne bodo nastopile neposredne finančne obveznosti za proračun Republike Slovenije, ker gre pri zakonu za izdajanje poroštev za obveznosti tretjih oseb, torej za pogojne obveznosti.

Neposredne finančne posledice bi lahko za proračun Republike Slovenije nastopile v primeru, da države članice same ne bi vrnile posojil v skladu s pogodbenimi določili in bi prišlo do unovčenja poroštev po predlogu zakona. V obdobju do leta 2053 bo potrebno za plačilo unovčenih poroštev zagotoviti ustrezna sredstva v proračunu za posamezno leto. Republika Slovenija bi prispevala 0.352506% celotnega zneska vseh držav članic oz. 88.126.500 EUR.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

3. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona v letu 2020 ne predvideva unovčenih poroštev, saj lahko neposredne finančne posledice nastopijo šele v primeru, da države članice same ne bi vrnile posojil v skladu s pogodbenimi določili in bi prišlo do unovčenja poroštev po predlogu zakona.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona je pripravljen v skladu z Uredbo Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (instrument SURE) po izbruhu COVID-19 in je prilagojen pravu EU.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Predlog zakona je pripravljen v skladu z Uredbo Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (instrument SURE) po izbruhu COVID-19, ki je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah. Države članice skladno z nacionalno zakonodajo sklenejo poroštvene pogodbe z Evropsko komisijo v enotnem in usklajenem besedilu. Opredelilni elementi poročstva po predlagani pogodbi ustrezajo ustavnopravnim in civilnopravnim elementom poročstva po Ustavi Republike Slovenije in Obligacijskem zakoniku.

Prikaz ureditve v treh državah članicah EU ni mogoč, saj je bila Uredba Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (instrument SURE) po izbruhu COVID-19 sprejeta 18. 5. 2020 in so države članice EU šele v fazi implementacije te uredbe.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona zagotavlja ukrep, namenjen slovenskemu gospodarstvu za odpravljanje negativnih gospodarskih in socialnih posledic izbruha COVID-19.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

S predlogom zakon se prispeva k ohranjanju delovnih mest v podjetjih, ki jih je prizadela epidemija COVID-19, s tem pa preprečuje poslabšanje socialnega položaja širšega kroga prebivalstva, predvsem pa socialno ogroženih skupin.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona lahko pozitivno vpliva na zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev ter samozaposlenih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

– Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona so pristojna ministrstva in drugi državni organi, na delovnih področjih katerih se sprejemajo ukrepi.

- Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremljajo vsebinsko pristojna ministrstva po področjih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona ni bil objavljen na spletnih naslovih.

Ker gre za predlog zakona po nujnem postopku, sodelovanje javnosti pri pripravi predloga zakona ni potrebno.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- mag. Andrej Šircelj, minister
- mag. Peter Ješovnik, državni sekretar
- mag. Kristina Šteblaj, državna sekretarka
- mag. Aleksander Nagode, generalni direktor Direktorata za javno premoženje

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen (vsebina zakona)

S tem zakonom se ureja poroštvo Republike Slovenije za obveznosti držav članic Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice) iz:

- a) posojilnih pogodb, ki jih sklenejo z Evropsko komisijo v okviru Evropskega instrumenta za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah za namen financiranja ukrepov v zvezi s skrajšanjem delovnega časa s ciljem ohranjanja delovnih mest in dejavnosti samozaposlenih ter zmanjševanja nezaposlenosti in izpada dohodka samozaposlenih in pomožnih ukrepov v zvezi z zagotavljanjem varnosti in zdravja delavcev ter samozaposlenih in
- b) poroštvenih pogodb, ki jih sklenejo z Evropsko komisijo za zavarovanje obveznosti drugih držav članic iz posojilnih pogodb iz prejšnje točke.

2. člen (značilnosti poroštva Republike Slovenije)

(1) Republika Slovenija daje Evropski komisiji po tem zakonu nepreklicno in brezpogojno poroštvo na prvi poziv za obveznosti držav članic iz naslova posojilnih in poroštvenih pogodb do skupne višine 88.126.500 eurov glavnice s pripadajočimi obrestmi in drugimi stroški. Republika Slovenija odgovarja za posamezne obveznosti držav članic v sorazmernem delu glede na njen relativni delež v skupnem bruto nacionalnem dohodku Evropske unije.

(2) Posojilna pogodba po tem zakonu je izključno tista posojilna pogodba, ki jo na podlagi Uredbe Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (instrument SURE) po izbruhu COVID-19 [UL – ni še objavljena] (v nadaljnjem besedilu: uredba) skleneta Evropska komisija kot posojilodajalka in država članica kot posojilojemalka. Poroštvena pogodba po tem zakonu je izključno tista poroštvena pogodba, ki jo na podlagi uredbe skleneta Evropska komisija kot posojilodajalka in država članica kot porok.

(3) Poroštvo Republike Slovenije po tem zakonu velja tudi za refinanciranje, obnavljanje ali prestrukturiranje obveznosti iz posojilnih pogodb, sklenjenih v skladu s prejšnjim odstavkom.

(4) Poroštvo Republike Slovenije po tem zakonu začne veljati z uveljavitvijo poroštvene pogodbe med Republiko Slovenijo in Evropsko Komisijo, ki jo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za finance, ali oseba, ki jo za to pooblasti Vlada Republike Slovenije.

3. člen (zahteva za izpolnitev poroštvene obveznosti)

(1) Evropska komisija lahko od Republike Slovenije zahteva izpolnitev njenega sorazmernega dela poroštvene obveznosti potem, ko država članica ni v celoti in v roku izpolnila svoje obveznosti iz posojilne pogodbe ali potem, ko je na podlagi obvestila države članice ali dogodka neplačila ugotovila, da država članica ne bo ali ne bo mogla v celoti in v roku izpolniti svoje obveznosti iz posojilne pogodbe.

(2) Evropska komisija pred zahtevo za izpolnitev sorazmernega dela poroštvene obveznosti Republike Slovenije v skladu z uredbo prouči možnost poravnave obveznosti države članice iz sredstev proračuna Evropske unije in o tem obvesti Republiko Slovenijo.

(3) Če druga država članica kot porok delno ali v celoti ne izpolni svojega sorazmernega dela poroštvene obveznosti, lahko Evropska komisija od Republike Slovenije dodatno zahteva izpolnitev poroštvene obveznosti v sorazmernem deležu iz prvega odstavka 2. člena tega zakona, prilagojenem tako, da se ne upošteva delež te države članice.

(4) Skupni znesek vseh zahtev in dodatnih zahtev Evropske komisije iz prvega in tretjega odstavka tega člena ne sme presegati zneska iz prvega odstavka 2. člena tega zakona.

4. člen **(regresna terjatev Republike Slovenije)**

V primeru izpolnitve poroštvene obveznosti na podlagi prvega ali tretjega odstavka prejšnjega člena, Republika Slovenija pridobi regresno terjatev do države članice v višini plačanega zneska. Postopek izterjave regresne terjatve Republike Slovenije vodi Evropska komisija.

5. člen **(prenehanje poročva Republike Slovenije)**

Poroštvo Republike Slovenije po tem zakonu preneha z dnem, ko so vsa posojila v celoti vrnjena, ko v skladu z uredbo ni več mogoča izdaja posojil in ko so vse obveznosti Republike Slovenije kot poroka v celoti in nepreklicno izpolnjene, vendar najpozneje 31. decembra 2053.

6. člen **(zagotavljanje sredstev)**

Sredstva za izpolnjevanje obveznosti po tem zakonu se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije. Poroštvo, izdano po tem zakonu, se ne všteva v kvoto poroštev, določeno z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

7. člen **(pristojnost)**

Ministrstvo, pristojno za finance, skrbi za izvajanje tega zakona ter za uresničevanje vseh pravic in obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz njega oziroma so v zvezi z njim.

KONČNA DOLOČBA

8. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S 1. členom se ureja vsebina zakon in obseg njegove uporabe. Iz tega člena izhaja, da se poroštvo Republike Slovenije ne nanaša zgolj na obveznosti držav članic iz posojilnih pogodb, ki jih sklenejo z Evropsko komisijo v okviru Evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19, temveč tudi poroštvenih pogodb, ki jih sklenejo z Evropsko komisijo za zavarovanje obveznosti drugih držav članic iz posojilnih pogodb.

Posojila Evropske komisije državam članicam so namenjena financiranju ukrepov v zvezi s skrajšanjem delovnega časa s ciljem ohranjanja delovnih mest in dejavnosti samozaposlenih ter zmanjševanja nezaposlenosti in izpada dohodka samozaposlenih in pomožnih ukrepov v zvezi z zagotavljanjem varnosti in zdravja delavcev ter samozaposlenih.

K 2. členu

V 2. členu se urejajo značilnosti poroštva Republike Slovenije, za katerega je predvideno, da bo po kakovosti usklajeno s poroštvi drugih držav članic. Poroštvo Republike Slovenije po tem zakonu je po svoji naravi nepreklicno in brezpogojno poroštvo na prvi poziv. Poroštvo Republike Slovenije po tem zakonu velja za obveznosti držav članic iz posojilnih pogodb, ki jih sklenejo z Evropsko komisijo v skladu z Uredbo o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (instrument SURE) po izbruhu COVID-19 (v nadaljnjem besedilu: uredba) in za obveznosti držav članic iz poroštvenih pogodb ki jih sklenejo z Evropsko komisijo za zavarovanje obveznosti drugih držav članic iz navedenih posojilnih pogodb.

Republika Slovenija v instrumentu SURE, katerega obseg znaša 100 milijard EUR, v skladu z njenim njen relativnim deležem v skupnem bruto nacionalnem dohodku Evropske unije, prispeva poroštveni potencial v višini 0.352506% celotnega zneska vseh držav članic oziroma 88.126.500 EUR. Relativni delež posamezne države članice izhaja iz stolpca (1) tabele 3 v delu A („Uvod in financiranje splošnega proračuna“) v prihodkovnem delu proračuna za leto 2020, določenem v splošnem proračunu Unije za proračunsko leto 2020, kot je bil sprejet 27. novembra 2019¹. Poroštvo Republike Slovenije po tem zakonu velja tudi za refinanciranje, obnavljanje ali prestrukturiranje obveznosti iz posojilnih pogodb.

Člen ureja tudi začetek veljavnosti poroštva Republike Slovenije in določa upravičeno osebo za njeno sklenitev v imenu Republike Slovenije oz. način določitve te osebe. Glede na to, da poroštvena pogodba med Republiko Slovenijo in Evropsko komisijo šteje za mednarodno pogodbo velja, da je potreben tudi postopek ratifikacije te mednarodne pogodbe v državnem zboru.

K 3. členu

V 3. členu se na podlagi določb osnutka uredbe in osnutka poroštvene pogodbe (v prilogi gradiva), ki jo bosta sklenili Republika Slovenija in Evropska komisija, urejajo elementi zahteve za izpolnitev poroštvene obveznosti. Ureditev je skladna s splošno civilnopravno ureditvijo poroštva v slovenski zakonodaji. Evropska komisija lahko od Republike Slovenije zahteva izpolnitev njenega sorazmernega dela poroštvene obveznosti potem, ko država članica ni v celoti in v roku

---

¹ Dokončno sprejetje (EU, Euratom) 2020/227 splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2020 (UL L 57, 27.2.2020, str. 1).

izpolnila svoje obveznosti iz posojilne pogodbe ali potem, ko je na podlagi obvestila države članice ali dogodka neplačila ugotovila, da država članica ne bo ali ne bo mogla v celoti in v roku izpolniti svoje obveznosti iz posojilne pogodbe.

Evropska komisija pred zahtevo za izpolnitev sorazmernega dela poroštvene obveznosti Republike Slovenije v skladu z uredbo prouči možnost poravnave obveznosti države članice iz sredstev proračuna Evropske unije. S to določbo se zagotavlja načelo sorazmernosti in da ukrep ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

V tretjem odstavku 3. člena je urejen mehanizem »dodatne zahteve« Evropske komisije v primeru, ko druga država članica kot porok delno ali v celoti ne izpolni svojega sorazmernega dela poroštvene obveznosti. V tem primeru lahko Evropska komisija od Republike Slovenije dodatno zahteva izpolnitev poroštvene obveznosti v sorazmernem deležu iz prvega odstavka 2. člena tega zakona, prilagojenem tako, da se ne upošteva delež te države članice. Pri tem je postavljena omejitev, da skupni znesek vseh zahtev in dodatnih zahtev Evropske komisije ne sme presegati zneska poroštvene kvote iz prvega odstavka 2. člena tega zakona.

K 4. členu

V primeru izpolnitve poroštvene obveznosti porok zoper glavnega dolžnika pridobi regresno terjatev. Običajno v civilnopравnih razmerjih porok sam skrbi izterjavo regresne terjatve. V tem primeru je predvideno, da postopek izterjave regresnih terjatev držav članic in s tem Republike Slovenije vodi Evropska komisija.

K 5. členu

Poroštvo Republike Slovenije po tem zakonu preneha z dnem, ko so vsa posojila v celoti vrnjena, ko v skladu z Uredbo ni več mogoča izdaja posojil in ko so vse obveznosti Republike Slovenije kot poroka v celoti in nepreklicno izpolnjene, vendar najpozneje 31. decembra 2053.

V skladu z začasno naravo ukrepa je predvideno, da bodo posojila v okviru instrumenta SURE na voljo do 31. decembra 2022, vendar je skladno z uredbo obdobje razpoložljivosti možno podaljšati z odločitvijo Sveta EU na podlagi predloga Evropske komisije in sicer vsakič za nadaljnjih 6 mesecev, če Evropska komisija v svojem poročilu ugotovi, da močna gospodarska motnja zaradi izbruha epidemije COVID-19 še vedno obstaja.

K 6. členu

S tem členom se ureja vir za zagotavljanje sredstev za izpolnjevanje obveznosti po tem zakonu.

K 7. členu

S tem členom se predvideva, da je za izvajanje tega zakona ter za uresničevanje vseh pravic in obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz njega oziroma so v zvezi z njim, pristojno Ministrstvo za finance, ki je v skladu z 29. členom Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16) pristojno za izvajanje nalog na področju poroštvev.

K 8. členu

Člen ureja začetek veljavnosti tega zakona – naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Določitev krajše *vacatio legis* od običajne sledi nujnosti sprejema predpisa. Instrument SURE je operativen šele po tem, ko vse države članice zagotovijo zahtevano poroštvo.